

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-05-

DĖL LĖŠŲ SKYRIMO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl lėšų skyrimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į šiuos prašymus:

1. Akmenės rajono, Biržų rajono, Elektrėnų, Ignalinos rajono, Marijampolės, Pagėgių, Jonavos rajono, Rietavo, Kėdainių rajono, Kelmės rajono, Šakių rajono, Šalčininkų rajono, Švenčionių rajono savivaldybės prašo kompensuoti patirtas nepaprastosios padėties, kuri įvesta Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. XIV-1789 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“, valdymo išlaidas, susijusias su užsieniečiais, pasitraukusiais iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje. Savivaldybėms, vykdančioms užsieniečių, pasitraukusių iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinių veiksmų Ukrainoje, laikinąjį apgyvendinimą ir planuojančioms laikinąjį apgyvendinimą, kompensuojamos patirtos išlaidos, atitinkančios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“ 2.6 papunktyje nustatytas kompensuotinas išlaidas.

2. Pakruojo rajono savivaldybės administracija prašo suteikti valstybės paramą gyventojams (5 asmenims) ir ūkio subjektui, kurie negavo 73 352 eurų pajamų dėl žemės ūkio produkcijos žūties. Pateikta negautų pajamų suma apskaičiuota remiantis Pakruojo rajono savivaldybės Prašymų suteikti valstybės paramą už žalą, patirtą dėl ekstremalios situacijos, nagrinėjimo komisijos, sudarytos Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. AV-462 „Dėl Prašymų suteikti valstybės paramą už žalą, patirtą dėl ekstremalios situacijos, nagrinėjimo komisijos sudarymo“, nustatytu nukentėjusių pasėlių plotu, Valstybės duomenų agentūros oficialiai skelbiamu vidutiniu metiniu praėjusių 3 metų žemės ūkio augalų derlingumu tonomis iš hektaro ir vidutinėmis rinkos kainomis, taip pat valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro oficialiai skelbiama informacija apie grūdų ir aliejinių augalų sėklų supirkimo kainas.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 49 straipsnyje reglamentuota, kad „Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės parama *gali būti* teikiama gyventojams, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams ir veiklos vykdytojams, kurie dėl krizės ar ekstremaliosios situacijos patyrė žalą“. Valstybės parama už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikiama vadovaujantis Valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 286 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo atitinkamų nuostatų įgyvendinimo“ (toliau – Aprašas).

Finansų ministerijos nuomone, pasėlių savininkai turėtų naudotis rizikos valdymo priemonėmis, t. y. drausti pasėlius. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, įgyvendindama priemonę „Kompensuoti žemės ūkio subjektų patirtą žalą dėl stichinių ir nepalankių meteorologinių reiškinių (pasėlių ir augalų draudimui)“, teikia valstybės pagalbą „iš valstybės biudžeto lėšų, kompensuojant dalį draudimo įmokų žemės ūkio veiklos subjektams, kurie užsiima pirmine žemės ūkio produktų gamyba ir pagal reglamento (ES) Nr. 702/2014 I priedą yra laikomi maža ar vidutine įmone ir atskira draudimo sutartimi yra apdraudę nuosavybės teise priklausančius ir Lietuvos Respublikoje auginamus augalus nuo nuostolių, kuriuos sukelia stichinėms nelaimėms prilyginamos

Rastas LRV.docx

nepalankios oro sąlygos ir (arba) tokios nepalankios oro sąlygos, kaip šalna, speigas, kruša, ledas, lietus, audra ir kt.“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. balandžio 10 d. įsakymas Nr. 3D-236 „Dėl Draudimo įmokų dalinio kompensavimo taisyklių patvirtinimo“). Žemės ūkio veiklos subjektams, apdraudusiems augalus, kompensuojama 50 procentų draudimo įmokų sumos.

Finansų ministerija susipažino su Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos (toliau – Taryba) 2023 m. gegužės 2 d. raštu Nr. (2.30Mr-43)6V-595 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“. Taryba savo iniciatyva išnagrinėjo 2023 m. gegužės 2 d. tarpinstitucinio pasitarimo 10 klausimo medžiagą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl lėšų skyrimo“ projektą Nr. (23-5787) ir atkreipė dėmesį į tai, kad skiriant lėšas Pakruojo rajono savivaldybei būtų laikomasi Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Finansų ministerija, atsižvelgusi į Tarybos pateiktas pastabas ir pakartotinai įvertinusi lėšų Pakruojo rajono savivaldybei skyrimo aplinkybes, mano, kad skiriamos lėšos ūkio subjektui ir ūkininkams yra valstybės pagalba, todėl turi būti laikomasi žemės ūkio sektoriui taikomo *de minimis* pagalbos reglamento¹ nuostatų. Siekiant nustatyti, ar ūkio subjektui teikiama parama gali būti laikoma valstybės pagalba, buvo įvertinta, kad tenkinami visi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, taip pat į tai, kad Pakruojo rajono savivaldybės administracijos pateiktas žalos dydis nurodytas kartu su nepatirtomis išlaidomis (pvz., derliaus nuėmimo) ir kad pagal teisinį reguliavimą klausimus dėl žalos atlyginimo sprendžia ir vietos savivalda (Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 25 straipsnio 2 dalies 1 punkte reglamentuota, kad savivaldybės mero rezervo lėšos naudojamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka *ekstremaliosioms situacijoms* ir (arba) ekstremaliesiems įvykiams likviduoti, jų padariniams šalinti ir *padarytiems nuostoliams iš dalies apmokėti*), Nutarimo projektu siūloma iš dalies tenkinti Pakruojo rajono savivaldybės administracijos pateiktą prašymą ir skirti iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų Pakruojo rajono savivaldybei 16 369 eurus kaip valstybės paramą už žalą, patirtą esant ekstremaliajai situacijai, iš jų 16 285 eurus ūkininkams ir ūkio subjektui kaip valstybės pagalbą *de minimis*. Ūkio subjektui numatoma skirti 4 250 eurų, nes per pastaruosius trejus mokestinius metus valstybės pagalbos *de minimis* šiam ūkio subjektui jau buvo skirta 20 749,35 euro (pagal Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registrą). 84 eurus numatoma skirti fiziniam asmeniui, kuris nevykdo ūkinės veiklos, todėl *de minimis* pagalbos reglamento nuostatos jam netaikomos.

Finansų ministerijos 2023 m. balandžio 25 d. raštu Nr. 6K-23/2363 „Dėl lėšų skyrimo“ Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateikta nuomonė dėl lėšų skyrimo Utenos rajono savivaldybei nepasikeitė.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projekte neapibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Biudžeto departamento (direktorė D. Kamarauskienė, tel. 239 0130, el. p. daiva.kamarauskiene@finmin.lt) Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo skyriaus (vedėja D. Žibutienė, tel. 219 9334, el. p. daiva.zibutiene@finmin.lt)

¹ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje su pakeitimais.

vyriausioji specialistė D. Raudeliūnienė (tel. 239 0182, el. p. dalia.raudeliuniene@finmin.lt) ir vyriausioji specialistė G. Boguševičienė (tel. 239 0042, el. p. gintare.boguseviciene@finmin.lt).

Dėl didelės raštų apimtys ir duomenų apsaugos reikalavimų neteikiamos savivaldybių raštų kopijos su priedais, bet prireikus jie bus pateikti Vyriausybei elektroniniu paštu.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

G. Boguševičienė, tel. (8 5) 239 0042, el. p. gintare.boguseviciene@finmin.lt